

## Motion till riksdagen 2009/10:Sk356

av Solveig Hellquist (fp)

# Familjehem

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förstärkt familjehemsverksamhet.

## Motivering

Att vara familjehem är ett ansvarsfullt och viktigt uppdrag. Man ska ge plats i hemmet för ett barn eller en ung person med stora behov och kunna ge trygghet och omsorg på samma sätt som man ger till biologiska barn. Eventuella biologiska barn i familjehemmet ska klara av att det kommer en ny familjemedlem som behöver mycket tid och omsorg, vilket innebär att de själva får minskat utrymme. Ofta vet familjehemmet inte hur länge barnet kommer att finnas hos dem – några månader, några år eller livet ut.

Som familjehem ska man ha en trygg och stabil social situation med ett hyfsat stort nätverk. Det ska finnas tid, engagemang och ett stort tålamod. Man ska inte ha problem av ekonomisk, social eller psykisk natur. Man ska gärna ha gått igenom kriser och förluster och klarat av det på ett bra sätt. Man ska kunna samarbeta med alla som finns runt det placerade barnet. Man ska ha någon form av erfarenhet av barn. Man ska vara beredd att avstå från arbete och studier vid behov. Det ställs således många krav på ett familjehem.

I dag råder brist på familjehem, och bristen på familjehem kommer troligen att förvärras. Det är en olycklig utveckling eftersom barn även framdeles ibland behöver komma till ett familjehem under kortare eller längre tid när de biologiska föräldrarnas omsorgsförmåga sviktar.

Bristen på familjehem har många tänkbara förklaringar. En förklaring kan vara de attityder om familjehemmen som ibland förekommer. Att de gör insatsen för t.ex. pengarnas och inte engagemangets skull.

En annan förklaring är att de flesta familjer har fullt upp med att klara sina livspussel. Många har inte tillräckligt med tid för att orka med det svåra upp-

**Fel! Okänt namn på**

draget. Många barn som sent omsider placeras i familjehem i dag har mycket stora behov som kräver just tid, omsorg och tålamod.

Ytterligare en förklaring är att blivande familjehem ska vara beredda på att knyta barnet till sig som sitt eget, trots det faktum att barnet en dag kanske måste återvända till föräldrarna. De ska också ta sig an och välkomna barnets föräldrar som inte sällan har svåra problem.

Familjehemsföräldrar är som folk i allmänhet. De kan vara stabila och kompetenta i en utredningssituation, men de kan precis som andra över tid drabbas av problem – skilsmässor, sjukdom, ekonomiska bekymmer m.m. Det är viktigt att det finns en realistisk syn på familjehemmen.

För att familjehemsvården ska fungera och bristen på familjehem ska kunna avhjälpas krävs att uppdraget blir någorlunda attraktivt. Självklart är att de som ska utreda och stötta familjehemmen ska ha god utbildning i t.ex. djupintervjumetodik samt ha barnkompetens och erfarenhet av socialt arbete.

Det är viktigt att barn i familjehem får komma till tals. Det förutsätter dock att en förtroendefull relation mellan barn och familjehemssekreterare kan byggas upp. Om familjer ska vilja åta sig familjehemsuppdrag måste också trygghetssystemen fungera, t.ex. a-kassa och sjukförsäkring. De ekonomiska förutsättningarna för familjehem har tyvärr ändrats i och med förändringen i beskattning av omkostnadsersättning. Konsekvensen för flertalet familjehem blir att hela deras omkostnadsersättning kommer att beskattas. Detta faktum underlättar inte rekryteringen av familjehem. Regeringen bör mot bakgrund av ovan nämnda förhållanden se över möjligheten att undanta även familjehem från beskattning av omkostnadsersättning.

Man ska också utan problem kunna vara hemma med barnet den tid som bedöms nödvändig för att klara uppdraget. Om barnet efter en längre tid måste flytta tillbaka till de biologiska föräldrarna bör familjen också erbjudas krisstöd.

När det gäller tillsynen av familjehemmen bör den vara regelbunden, främjande och rådgivande. Ett förtroendefullt förhållande mellan arbetsgivare och familjehem måste eftersträvas.

Av socialutskottets betänkande 2007/08:SoU5 framgår att ett omfattande utredningsarbete planeras för att avhjälpa de otydligheter som uppdraget som familjehemsföräldrar kan vara förenat med. Med tanke på bristen på familjehem är det av vikt att dessa otydligheter snarast får sin lösning.

Stockholm den 2 oktober 2009

*Solveig Hellquist (fp)*